

Auto ilgtermiņa autonoma vai auto iegāde uz nomaksu. Vai ir kaut kas kopīgs un kas ir atšķirīgs?

Ilgtermiņa autonoma – pakalpojuma līgums, kurā pakalpojuma sniedzējs patērētājam uz noteiktu laika periodu par atlīdzību nodod lietošanā automašīnu.

Kredīts auto iegādei – kreditēšanas līgums, kuru piešķir kreditors vai pārdevējs automašīnas iegādei.

Līzings līgums - līgums, ar kuru komersants (līzings devējs) apņemas iegūt īpašumā līzings ņēmēja izraudzītu lietu no līzings ņēmēja izraudzītas trešās personas (pārdevēja) un nodrošināt šīs lietas nodošanu līzings ņēmēja lietošanā, bet līzings ņēmējs apņemas pieņemt šo lietu un samaksāt nolīgto atlīdzību¹.

Izšķir divu veidu līzings līgumus:	
Finanšu līzings	Līzings veids, kad līzings perioda laikā klients līguma darbības laikā izpērk līzings objektu un līzings perioda beigās kļūst par līzings objekta īpašnieku.
Operatīvais līzings	Līzings veids, kad klientam tiek nodotas tiesības lietot līzings objektu noteiktu termiņu , maksājot nomas maksājumus. Maksājumi, kas līgumā definēti kā nomas maksa, ir par līzings objekta lietošanu.

Finanšu līzings, kredīts auto iegādei ir **kreditēšanas līgumi**.

Ilgtermiņa autonoma, operatīvais līzings² ir **nomas līgumi**.

Gan nomas līguma, gan kredīta līguma gadījumā, lai ikdienā uzturētu transporta līdzekli, tas vienmēr būs saistīts ar **izdevumiem** (ikdienas uzturēšana, nepieciešamie remonta darbi). Vienmēr paturi prātā - ja Tavai noskatītajai automašīnai ir jau diezgan daudz gadu (transporta līdzekļa vecuma tuvojas 10 gadiem, vai ir jau vairāk kā 10 gadi), daudzām detaļām jau ir iestājies dabiskais nolietojums, kas var radīt būtiskas **iepriekš neparedzētas izmaksas**, veicot remontu.

	Auto noma ilgtermiņā³	Kredīts auto iegādei, auto iegāde uz nomaksu, finanšu līzings
Vai ir speciālais regulējums par līgumā ietveramiem noteikumiem?	Nē. Pušu pašu vienošanās, un Civillikumā noteiktais – jābūt noteiktam līguma priekšmetam un paredzētai nomas maksai.	Ir ⁴ .

¹ Komerclikuma 463.panta pirmā daļa

² Paredzot Ministra kabineta noteikumu Nr.691 "Noteikumi par patērētāja kreditēšanu" 3.6.punktā paredzētās tiesības vai saistības, attiecināms noteikumu regulējums <https://likumi.lv/ta/id/285975-noteikumi-par-pateretaja-kreditesanu>

³ Uzdevamības labad minētais neattiecas uz operatīvā līzings līgumu, kuru parasti piedāvā kredītiestādes.

⁴ Patērētāju tiesību aizsardzības likums, Ministru kabineta noteikumi Nr.691 u.c.

	Auto noma ilgtermiņā ³	Kredīts auto iegādei , auto iegāde uz nomaksu, finanšu līzings
Vai ir regulējums tiesību aktos par līguma kopējām izmaksām?	Nē.	Ir. Ierobežotas maksimālās kredīta izmaksas. Izdevumi auto ikdienas uzturēšanai, remonta darbi nav regulēti ar tiesību aktiem. Tie būs atkarīgi no iegādātā transporta līdzekļa tehniskā stāvokļa.
Vai tiks vērtēta patērētāja maksātspēja pirms līguma noslēgšanas?	Nē, nav obligāta pienākuma. Bet tas nomniekam līdz nes risku , ka nomnieks vienā brīdī var saprast, ka ir finansiāli grūti kļuvis turpināt līgumu. Patērētājs var nonākt situācijā, ka ir pārvērtējis savas finansiālās iespējas. Prakse liecina – nereti par līguma pirmstermiņa izbeigšanu ir līgumā paredzētas sankcijas.	Jā. Apstākļos, kad pirms līguma noslēgšanas tiek izvērtēta spēja maksāt, ja vien līguma darbības laikā ļoti būtiski neizmainās patērētāja finansiālā situācija (zaudēts darbs, būtiski samazinās ienākumi u.tml.), tas dod zināmu drošības sajūtu, ka līguma saistības spēsi pildīt.
Vai patērētājs iegūst īpašuma tiesības uz transportlīdzekli līguma termiņa beigās?	Nē. Nomnieks neiegūst īpašuma tiesības . Īpašuma tiesības paliek transportlīdzekļa iznomātājam.	Jā. Ja būs veikti visi līgumā paredzētie maksājumi, līguma termiņa beigās transporta līdzeklis būs Tavs.
Vai transportlīdzeklis līguma termiņa beigās būs jāatdod atpakaļ?	Jā. Noma ir tiesības lietot priekšmetu noteiktu termiņu, pēc termiņa lieta jāatdod īpašniekam.	Nē. Ja būs veikti visi līgumā paredzētie maksājumi, esi to nopircis , un atliks tikai veikt īpašuma tiesību pārreģistrāciju.
Vai var līgumā paredzētos maksājumus samaksāt ātrāk vai visus uzreiz un ko tas dos?	Nē. Nav speciāla regulējuma. Parasti nav aizliegts veikt līgumā paredzētos nomas maksājumus ātrāk, nekā līgumā paredzētais termiņš, vai arī samaksāt par vairākiem mēnešiem avansā. Tomēr tas neietekmē un nesamazina kopējās ar līgumu saistītās	Jā. Normatīvajos aktos paredzētas tiesības kredītu atmaksāt pirms termiņa. Izmantojot tiesības veikt pirmstermiņa kredīta atmaksu ⁵ , ātrāk iegūsi īpašumtiesības uz transporta līdzekli , kā arī samazināsi kredīta kopējās

⁵ <https://www.ptac.gov.lv/lv/jaunums/par-pateretaja-tiesibam-kredita-pirmstermina-atmaksas-gadijuma>

	Auto noma ilgtermiņā ³	Kredīts auto iegādei , auto iegāde uz nomaksu, finanšu līzings
	izmaksas. Pat tad, ja uzreiz samaksāsi visu līgumā paredzēto nomas maksu, līguma termiņa beigās nomātais transporta līdzeklis atgriežams tā īpašniekam.	izmaksas – proporcionālu komisijas maksas samazinājumu un nemaksāsi nākotnes procentu maksājumus.
Iespēja izbeigt līgumu pirms termiņa?	Nav speciāla regulējuma normatīvajos aktos. Līgumu var izbeigt, tikai abām pusēm par to vienojoties. PTAC iegūtā pieredze no klientu iesniegumiem liecina – ilgtermiņa nomas gadījumā bieži noteikts minimālais nomas termiņš (piemēram, vismaz 6 - 12 mēneši, vai pat vēl ilgāks minimālais termiņš). Līgumos ir arī paredzēti līgumsodi par patērētāja atkāpšanos no līguma pirms termiņa.	Normatīvajos aktos ir paredzētas tiesības veikt pirmstermiņa atmaksu vai refinansēt kredītu. Par kredīta pirmstermiņa atmaksu līgumā <u>nedrīkst būt paredzētas</u> sankcijas.
Ko vēl lietderīgi izdarīt, pirms pieņem lēmumu par auto īri ilgtermiņā vai tā iegādi?	Papēti un noskaidro informāciju par konkrētas markas/modeļa auto ikdienas uzturēšanas izmaksām, lai saprastu, <i>vai tas Tev būs 'pa kabatai'</i> .	Pirms pieņem lēmumu par konkrētas auto markas/modeļa iegādi, papēti un noskaidro informāciju par konkrētās markas/modeļa auto ikdienas uzturēšanas izmaksām, tā remonta iespējām, ar ko saskārušies citi tāda paša auto īpašnieki, lai izvērtētu, vai spēsī gan kredīta maksājumus veikt, gan to atbilstoši uzturēt.

Padomi, nomājot auto: <https://www.ptac.gov.lv/lv/ieteikumi-nomajot-auto>